

Vlaginstructie gemeente Zaanstad 2021

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Zaanstad besluit vast te stellen op 28-09-2021 de:

Vlaginstructie gemeente Zaanstad 2021

Inhoud

1. De Nederlandse vlag
2. De gemeentevlag
3. Uithangen en hijsen van de vlag
4. De vlag halfstok
5. Plaats bepaling vlaggen stadhuis
6. Oranje wimpel
7. Bijzondere gebeurtenissen
8. Vlaggen bij officieel bezoek leden Koninklijk Huis
9. Uitgebreid of beperkt vlaggen
10. Vlaggen in Zaanstad
11. Vaste data volgens nationale vlaginstructie
12. Vlaggen op 4 en 5 mei in Zaanstad
13. Vlaginstructie herdenkingsmonumenten
14. Vlaggen bij overlijden bestuurders en medewerkers
15. Nationale vlaginstructie voor particulieren en private instellingen
16. Overige en incidentele gelegenheden
17. Bewaarinstructie
18. Werkproces
19. Overig

1. De Nederlandse vlag

De Nederlandse vlag is het symbool van eenheid en onafhankelijkheid van het Koninkrijk der Nederlanden.

De vlag moet altijd de ereplaats hebben als deze gebruikt wordt op Nederlands grondgebied. Er zijn geen voorschriften voor de afmeting, maar de lengte moet zich verhouden tot de breedte als 3:2. De kleuren zijn helder vermiljoen, helder wit en kobaltblauw. Op de Nederlandse vlag behoort geen enkele versiering of toevoeging te worden aangebracht. Ook het gebruik van een vlag louter voor versiering behoort te worden nagelaten. (Wel mag vlaggendoek voor versiering, bijvoorbeeld in de vorm van draperieën, worden gebruikt.

2. De gemeentevlag

De gemeentevlag wordt gehesen bij gelegenheden met een officieel, historisch of ceremonieel karakter. Te denken valt aan: lokale feestelijkheden, huldigingen van sportkampioenen en/of helden en in geval van het overlijden van een medewerker. Zie voor het laatste onderdeel punt 14 'Vlaggen bij overlijden bestuurders en medewerkers'. De burgemeester, geadviseerd door Team Kabinet, bepaalt op welke gelegenheden en andere locaties naast het Stadhuis er gevlagd wordt.

3. Uithangen en hijsen van de vlag

Tijdens het hijsen van de vlag en als deze gehesen is, mag de vlag nooit de grond raken of het verkeer hinderen, ook niet als de vlag halfstok hangt.

De vlaggenstok moet dus een goede lengte hebben. Vlaggen mogen niet tussen zonsondergang en zonsopgang worden gehesen of blijven hangen. De vlag mag wel blijven hangen als hij zodanig verlicht is dat de kleuren duidelijk te zien zijn.

4. De vlag halfstok

Als de vlag halfstok moet hangen, wordt de vlag eerst vol gehesen. Daarna wordt de vlag langzaam en statig neergehaald, totdat het midden van de vlag op de helft van de normale hoogte is gekomen. Hierna wordt de vlaggenlijn vastgebonden. Bij het neerhalen van een halfstok gehesen vlag wordt deze eerst langzaam en statig vol gehesen en vervolgens op dezelfde wijze neergehaald. De vlag mag nimmer met wimpel in rouwstand gehesen worden.

5. Plaats bepaling vlaggen stadhuis

Het balkon van het stadhuis beschikt over drie vlaggenmasten.

Bij het uithangen van een enkele vlag dient deze op de middelste vlaggenmast geplaatst te worden. Bij het uithangen van meerdere vlaggen, moeten deze even groot zijn (120 cm x 180 cm) en op gelijke hoogte worden gehesen. Bij twee vlaggen is de ereplaats rechts, gerekend met de rug naar de vlaggen als je beneden buiten het stadhuis staat.

De ereplaats is voorbehouden aan de Nederlandse- (landelijk gelegenheid) of gemeente vlag (lokale gelegenheid) die naast de andere te plaatsen vlag komt te hangen. Bij het hangen van de Nederlandse- en gemeente vlag, dient de Nederlandse vlag rechts geplaatst te worden.

Bij het uithangen van drie vlaggen moet de Nederlandse vlag, in het midden, de provinciale vlag rechts en de gemeente vlag links, gerekend met de rug naar de vlaggen als je beneden buiten het stadhuis staat.

Alleen als het een gemeentelijke aangelegenheid betreft, is de volgorde van de provinciale en gemeente vlag omgekeerd.

Indien naast de Nederlandse vlag een vlag van een ander land wordt gehesen komt deze op de rechter vlaggenmast, de gemeente vlag volgt links, gerekend met de rug naar de vlaggen als je beneden buiten het stadhuis staat.

Als er meerdere landen aanwezig zijn vervalt de gemeentevlag. De Nederlandse vlag blijft in het midden en wordt geflankeerd door de buitenlandse vlaggen in de volgorde van de eerste letter van het land (in de Franse taal). Het eerst voorkomende land rechts, het tweede links. Omtrent de uitwerking van deze regel dient contact te worden opgenomen met de directie Kabinet en Protocol van het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

6. Oranje wimpel

Alleen op Koningsdag, verjaardagen en bezoeken van leden van het Koninklijk Huis wordt de Nederlandse vlag met oranje wimpel gevoerd. Bij alle andere gelegenheden wordt er zonder oranje wimpel gevlagd.

7. Bijzondere gebeurtenissen

Bij bijzondere gebeurtenissen in de koninklijk familie (zoals bij geboorte, huwelijk, overlijden) of bij andere gebeurtenissen, zoals een ramp waar dodelijke slachtoffers zijn te betreuren, wordt er een speciale vlaginstructie afgegeven, waarvan de inhoud van geval tot geval bekend wordt gemaakt door het ministerie van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties of door het ministerie van Algemene Zaken. De burgemeester wordt geïnformeerd over de aangepaste vlaginstructie. Omdat dit vaak op het laatste moment gebeurd is het relevant om de berichtgeving van het RVD of de media in de gaten te houden. Ook kan er contact opgenomen worden met de Rijksvoorlichtingsdienst. Gemeenten worden verzocht deze vlaginstructie te volgen.

Afhankelijk van de gelegenheid adviseert Team Kabinet de burgemeester of er beperkt of uitgebreid gevlagd wordt in Zaanstad.

Tijdens een officieel bezoek van een buitenlands staatshoofd wordt alleen gevlagd in de plaatsen die wordt bezocht. In geval van een officieel bezoek van de Commissaris van de Koning wordt er gevlagd met de Provinciale vlag.

8. Vlaggen bij officieel bezoek leden Koninklijk Huis aan de stad

De nationale vlaginstructie bevat geen voorschriften over vlaggen tijdens een bezoek van het Koninklijk Huis.

Vanuit de gemeente Zaanstad zal, bij een officieel bezoek van leden van het Koninklijk Huis, uitgebreid worden gevlagd met oranje wimpel.

9. Uitgebreid of beperkt vlaggen

Voor het uithangen van de vlag vanaf rijksgebouwen heeft de Rijksvoorlichtingsdienst een vlaginstructie opgesteld die is uitgegeven door de Minister-President, Minister van Algemene Zaken op 22 december 1980 (bericht nummer 298801). Deze vlaginstructie geldt ook voor lokale overheden. De instructie is aangevuld met een brief van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties op 03 juni 2013 (brief nummer 2013-140719). In de brief zijn de jaarlijks terugkerende gelegenheden opnieuw vastgesteld naar aanleiding van de troonswisseling.

In de Algemene Vlaginstructie wordt onderscheid gemaakt tussen 'uitgebreid vlaggen' (UV) en 'beperkt vlaggen' (BV). Bij UV wordt de vlag gehesen op alle rijks- en gemeentelijke gebouwen. Dat gebeurt op nationale feest- en herdenkingsdagen. Op de verjaardagen van de koning(in), kroonprins(es) en op Koninkrijksdag wordt beperkt gevlagd, dat wil zeggen alleen op het gemeentelijk hoofdgebouw, het Stadhuis.

Er bestaat geen Algemene Vlaginstructie voor particulieren. Het is gebruikelijk dat particulieren de vaste data uit de Algemene Vlaginstructie volgen, zie eveneens punt 15 'Nationale vlaginstructie voor particulieren en private instellingen'.

10. Vlaggen in Zaanstad

De gemeente is verantwoordelijk voor het uitsteken van de Nederlandse vlag op het stadhuis, dependances in eigendom van de gemeente en kerktorens die eigendom zijn van de gemeente. Te weten;

Hoofdgebouw (BV & UV)

- Stadhuis

Bijgebouwen (UV)

- Havenkantoor
- Kerktoeren Hervormde Kerk aan de Noordeinde/ Kerkstraat te Wormerveer
- Kerktoeren Hervormde Kerk op het Kerkplein te Krommenie
- Kerktoeren Hervormde Kerk op de Krommeniedijk te Krommenie
- Kerktoeren Oostzijderkerk aan de Zuidelijk/Noorderkerkstraat te Zaandam
- Kerktoeren Westzijderkerk aan de Westzijde te Zaandam

11. Vaste data volgens nationale vlaginstructie

Het uitsteken van de vlag gebeurt op onderstaande dagen. Als deze dag op een zondag of christelijke feestdag valt, wordt een dag later gevlagd en gevierd. Met als uitzondering Koningsdag.

Wanneer de verjaardag van koning Willem-Alexander op een zondag valt, vindt de viering ervan een dag eerder plaats. De Nationale Dodenherdenking op 4 mei en de Nationale Bevrijdingsdag op 5 mei zijn vaste data waarop gevlagd wordt. Ook als deze op een zondag of christelijke feestdag vallen.

31 januari	Verjaardag prinses Beatrix	(BV met wimpel);
27 april	Koningsdag/ verjaardag Koning Willem-Alexander	(UV met wimpel);
4 mei	Dodenherdenking, vlag halfstok vanaf 18.00 uur	(UV+ Veteranenvlag);
5 mei	Bevrijdingsdag	(UV+ Veteranenvlag);
17 mei	Verjaardag Koningin Máxima	(BV met wimpel);
Laatste zaterdag in juni	Veteranendag	(UV+ Veteranenvlag + gemeentevlag);
15 augustus	Formeel einde Tweede Wereldoorlog	(UV+ Veteranenvlag);
7 december	Verjaardag Prinses van Oranje, Prinses Amalia	(BV met wimpel);
15 december	Koninkrijksdag	(BV).

Christelijke feestdagen i.v.m. afwijken van de data waarop de vlag wordt uitgestoken

Drie koningen	6 januari
Witte donderdag	de dag voor goede vrijdag
Goede vrijdag	de vrijdag voor Pasen
Pasen	
Hemelvaart	veertig dagen na Pasen
Pinksteren	vijftig dagen na Pasen
Kerstmis	25 december

12. Vlaggen op 4 en 5 mei in Zaanstad

In Zaanstad wordt op 4 mei halfstok gevlagd bij alle gebouwen die genoemd zijn bij punt 10. 'Vlaggen in Zaanstad' en bij de begraafplaatsen in beheer van Zaanstad, onderstaande kerken en herdenkingsmonumenten. De periode waarin de vlag halfstok hangt duurt van 18.00 uur tot zonsondergang. Op het stadhuis wordt tevens de Veteranenvlag halfstok gehesen conform de richtlijnen onder punt 5. Op 5 mei wordt eveneens op deze locaties gevlagd. Op het stadhuis wordt tevens de Veteranenvlag gehesen conform de richtlijnen onder punt 5.

Kerken

- R.K. Sint Odulphuskerk, Dorpsstraat 572 te Assendelft (bij 2 vlaggenmasten)
- R.K. Kerk Sint Bonifatius (Oostzijde Kerktoeren), Oostzijde 14 te Zaandam"

Herdenkingsmonumenten

- Monument Zaanweg, Zaanweg 86 te Wormerveer

- Monument Vrouwe Justitia, aan de Zaanweg tegenover station Wormerveer
- Plaquette Van Gelder, , Zuideinde te Wormerveer (Zeepziederij De Adelaar)
- Monument Provincialeweg, ten westen van het station te Wormerveer
- Monument Verblifa, Zuiderhoofdstraat te Krommenie
- Monument Koogerpark, ingang Koogerpark te Koog a/d Zaan
- Monument Jan Bonenkamp en Hannie Schaft, Westzijde 39 te Zaandam
- Monument Polak Schwarz, Irene Vorrinkplein te Zaandam
- Monument Prins Bernhardbrug, nabij Bernhardbrug te Zaandam
- Plaquette Prins Hendrikkade, Prins Hendrikkade 39 te Zaandam
- Monument Verzetsplantsoen, Savornin Lohmanstraat te Zaandam (bij 2 vlaggenmasten)
- Monument Leeghwaterweg, Leeghwaterweg op de Zaanse Schans, te Zaandam
- Monument Februaristaking, Wilhelminabrug te Zaandam

Begraafplaatsen in beheer van Zaanstad

- Zuiddijk begraafplaats op Zuiddijk te Zaandam
- Begraafplaats Zaandijk aan de dr. J. Mulderstraat te Zaandijk
- Begraafplaats Wormerveer aan Noordsterweg te Wormerveer
- Begraafplaats Westzaan te Westzaan

Het vlaggen geschiedt bij één gebouw nooit meer dan door één vlag. Hiervan wordt afgeweken bij het herdenkingsmonument bij het Verzetsplantsoen te Zaandam en RK kerk 1e Kerkbuurt te Assendelft, hier wordt gevlagd met twee Nederlandse vlaggen. Op 4 mei wordt er op de Joodse Begraafplaats in Westzanerdijk niet gevlagd, wel treft de gemeente voorbereidingen voor de herdenking en is er bestuurlijke vertegenwoordiging.

13. Vlaginstructie herdenkingsmonumenten

Ter herdenking van de fusillades tijdens de Tweede Wereldoorlog wordt er naast 4 en 5 mei op de volgende data en locaties halfstok gevlagd;

09 februari	Herdenking fusillade 10 Amsterdammers, gedenksteen Prins Hendrikkade 39, Zaandam
26 februari	Herdenking Februaristaking, monument Februaristaking, Wilhelminabrug, Zaandam
08 maart	Herdenking Hannie Schaft, monument Jan Bonnekamp en Hannie Schaft, Westzijde 39, Zaandam
10 maart	Herdenking fusillade Alkmaarders, gedenksteen Oostzijde, Oostzijde 238c Zaandam
15 april	Herdenking fusillade spoorbrug Wormerveer, monument Provincialeweg, Provincialeweg ten noorden van station Wormerveer
21 juni	Herdenking aanslag door Hannie Schaft en Jan Bonekamp, monument Jan Bonekamp en Hannieschaft, Westzijde 39, Zaandam
13 september	Herdenking fusillade Leeghwaterweg, monument Leeghwaterweg Zaanse Schans
11 oktober	Fusillade Wormerveer, monument Zaanweg, Wormerveer
17 december	Herdenking fusillade bij Van Gelder, monument Van Gelder Wormerveer (Zeepziederij De Adelaar)

14. Vlaggen bij overlijden bestuurders, medewerkers en raadsleden

Bij overlijden treedt het overlijdensprotocol in werking en wordt er beperkt gevlagd met de Zaanstad vlag op de dag van de uitvaart. Dit geldt bij bestuurders, raadsleden en ambtenaren in functie van de gemeente Zaanstad. Er wordt op deze dag gevlagd op het hoofdgebouw, het stadhuis en op de gemeentelijke locatie waar de bestuurder/medewerker kantoor hield/werkzaam was. Deze aanvullende locaties zijn: het Havenkantoor, de Spierling, Steunpunt Noord in Krommenie en Steunpunt Zuid (Slachthuisstraat) in Zaandam.

15. Nationale vlaginstructie voor particulieren en private instellingen

De nationale vlaginstructie voor 'uitgebreid' en 'beperkt' vlaggen geldt voor de overheid. Voor particulieren en private instellingen bestaat een dergelijke instructie niet, maar desgevraagd wordt hen geadviseerd de Algemene Vlaginstructie te volgen. Let dan wel op het gebruik van een oranje wimpel. Zie punt 10 voor momenten waarop de vlag uitgestoken wordt. Ook voor andere doeleinden mag de vlag gehesen worden. Bijvoorbeeld bij het behalen van een schooldiploma of het vieren van een jubileum.

16. Overige en incidentele gelegenheden

Dag van Europa

9 mei is vanuit de Europese Unie benoemd tot 'Dag van Europa'. Vanuit de VNG en de Europese unie is een verzoek ingediend om op die dag te vlaggen met de Europese vlag. Zaanstad volgt dit verzoek en hijst de vlag beperkt op de locaties: Stadhuis en Havenkantoor.

Zaanse Regenboogweek

Jaarlijks wordt medio juni Zaanpride georganiseerd in Zaanstad. Onderdeel hiervan is de Zaanse Regenboogweek. Om de zichtbaarheid en de solidariteit met de Zaanse LHBTIQ+ gemeenschap te tonen wordt gedurende deze week de Zaanse Regenboogvlag uitgestoken op het stadhuis en het Havenkantoor.

Veteranenvlag

Op de laatste zaterdag in juni wordt jaarlijks aandacht besteed aan alle Veteranen, jong en oud, die ons land hebben gediend tijdens de Tweede Wereldoorlog of zijn teruggekeerd van een missie in het buitenland. Op deze dag worden naast de Nederlandse vlag ook de Veteranenvlag en de gemeentevlag gehesen op het Stadhuis. Daarnaast zal de Veteranenvlag ook worden gehesen op 4 mei (Nationale herdenking halfstok), 5 mei (Bevrijdingsdag) en 15 augustus (formeel einde van de Tweede Wereldoorlog).

Coming Out Day

Op 11 oktober wordt er, op de zogeheten 'Coming Out Day', jaarlijks aandacht besteed aan het moment dat een homo, lesbienne of biseksueel openlijk voor zijn of haar seksuele voorkeur uitkomt. Gemeente Zaanstad volgt hierin, sinds 2014, het ministerie door jaarlijks de Regenboogvlag te hijsen op het Stadhuis. Vanaf 2018 wordt de vlag ook gehesen op het Havenkantoor.

Orange the World - Internationale Dag tegen Geweld tegen Vrouwen

Jaarlijks vindt eind november Orange the World plaats: de '16 dagen van actie tegen geweld tegen vrouwen', een initiatief van UN Women Nederland, Zonta Nederland en de Unie van Soroptimistclubs in Nederland. Door de speciale vlag uit te steken op het stadhuis en op het Havenkantoor wordt hiervoor aandacht gevraagd.

Internationale dag van de mensenrechten

Op 10 december wordt er jaarlijks aandacht besteed aan de gelijkwaardigheid van ieder mens op aarde door het hijsen van de Mensenrechtenvlag op het stadhuis. Met deze vlag kunnen bedrijven, organisaties en particulieren laten zien dat ze de mensenrechten respecteren en ondersteunen.

Incidentele gelegenheden

De Algemene Vlaginstructie uitgegeven door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is leidend voor het voeren van vlaggen door de gemeente Zaanstad. Om de waarde van de gekozen gelegenheden uit de Algemene Vlaginstructie met landelijke betekenisvolle dagen te onderschrijven en te belichten, wordt er niet ingegaan op iedere gelegenheid of verzoek vanuit de samenleving. De markering van de bijzondere momenten uit de Algemene Vlaginstructie komt in het geding wanneer er op de zelfverkozen momenten uit de samenleving een vlag gevoerd wordt. Verzoeken tot uitzondering op de Algemene Vlaginstructie dienen ingediend te worden bij het college van Burgemeester en Wethouders. Het college van burgemeester en wethouders besluit vervolgens of er wordt afgeweken van de Algemene Vlaginstructie.

Bij gelegenheid vlaggen in raadzaal

Bij gelegenheid (zoals bij inburgeringsbijeenkomsten en naturalisatiebijeenkomsten) wordt er in de raadzaal gevlagd met de Nederlandse vlag. De te vlaggen momenten worden jaarlijks afgestemd met Eurest.

Incidentele vlaginstructie Rijksoverheid

Bij bijzondere gebeurtenissen in het Koninklijk Huis, zoals een geboorte, huwelijk of overlijden, kan de minister-president een speciale vlaginstructie uitgeven. De minister-president kan ook een speciale vlaginstructie uitgeven bij bijzondere gelegenheden. Bijvoorbeeld om slachtoffers te herdenken van een (inter)nationale ramp. Als er een incidentele vlaginstructie door de Rijksoverheid wordt ingesteld, dan wordt deze opgevolgd door Zaanstad. Afhankelijk van de instructie wordt er beperkt of uitgebreid gevlagd.

17. Bewaarinstructie

Vlaggen worden na gebruik gevouwen bewaard (blauwe baan buiten). Een vlag die versleten is, scheuren vertoond, in ernstige mate verkleurd is of zodanig vervuild dat reiniging niet meer mogelijk is, dient direct te worden vervangen. Hiervoor kan een verzoek worden ingediend bij Team Kabinet via kabinet@zaanstad.nl.

18. Werkproces

De richtlijnen voor de vlaginstructie zijn opgesteld door Team Kabinet, afdeling Bestuurs- en Managementondersteuning. Team Kabinet is verantwoordelijk voor het bewaken van het protocol, het actualiseren van het protocol en het aansturen van de uitvoerende partijen (over incidentele vlaginstructies).

De uitvoering van het hijsen van de vlaggen is in handen van:

- Eurest via Facilitaire Zaken: verantwoordelijk voor het vlaggen op het Stadhuis en in de raadzaal
- Havens en Vaarwegen: voor het vlaggen op het Havenkantoor
- Stadsbeheer en Onderhoud: voor het vlaggen op alle overige locaties.

Team Kabinet zal het vlaggenprotocol jaarlijks evalueren en indien nodig in lijn brengen met wijzigingen die zich voordoen. Daarnaast worden de vaste data volgens de 'nationale vlaginstructie' en de 'vlaginstructie van Zaanstad' jaarlijks met de desbetreffende afdelingen afgestemd.

19. Overig

In de gevallen waarin deze vlaginstructie niet voorziet, dan wel gevallen waarin deze vlaginstructie tegenstrijdig blijkt te zijn, beslist de burgemeester of en op welke wijze gevlagd zal worden.